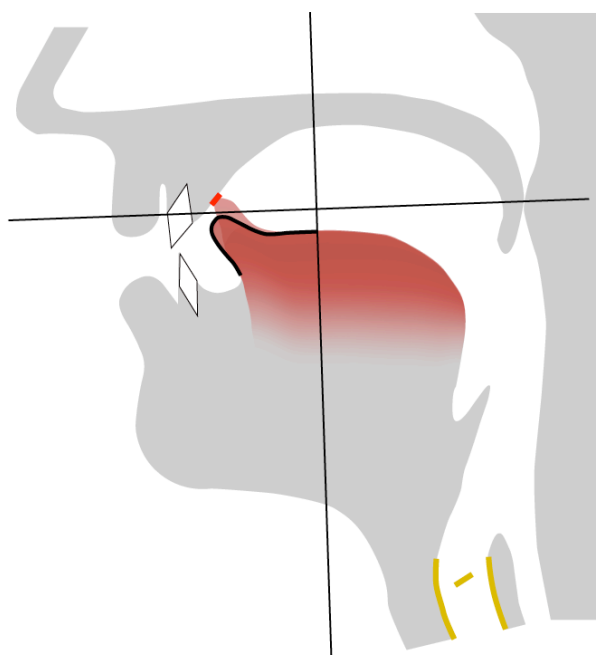

Głoska cz.

Naukę czterech głosek: *sz*, *ź/rz*, *cz*, *dź* najłatwiej zacząć od *cz*. Wymowa tej głoski składa się z dwóch faz. Pierwsza faza to zwanie czubka języka z miejscem za wałkiem dźwiękowym, następnie (II faza) zwanie stopniowo przechodzi w szczelinę. Wargi są cały czas wysunięte do przodu i zaokrąglone (tworzą tzw. w logopedii - „dzióbek”). Przypatrz się schematowi.

Głoska *cz*.

1. Usiądź przed lustrem.
2. Czubkiem języka dotknij miejsca tuż za wałkiem dźwiękowym. Poszukaj tego miejsca (sprawdź na schemacie, gdzie język dotyka dźwięków przy wymowie *cz*).
3. Dotykając językiem właśnie tego miejsca, wymawiaj *ɕ* dźwiękowe (będzie brzmiało inaczej niż zwyczajne *t*).
4. Spróbuj wymawiać *ɕ* dźwiękowe szybko.
5. W ten sam sposób ćwicz sylaby: *ta*, *to*, *tu*, *te*, *ty*.
6. Zbliź zęby dolne i górne - w tym układzie powtarzaj sylaby: *ta*, *to*, *tu*, *te*, *ty*.
7. Popatrz na wargi - muszą być wysunięte i zaokrąglone. Zrób „dzióbek” i wymawiaj: *ta*, *to*, *tu*, *te*, *ty*, jak wyżej.

8. Ćwicz przed lustrem - kontroluj cały czas, czy usta nie są uśmiechnięte.

9. Jeśli uważnie ćwiczyłeś Twoje „dziwne” *t* - wymawiane przy zbliżonych zębach i z „dzióbkiem” na wargach - brzmi teraz jak *cz*.

czo, czu, cza, cze, czy

oczo, uczu, acza, ecze, yczy

ocz, ucz, acz, ecz, ycz

czoło, czuć, czubek, czasem, czapka, czasopismo, czarny, czajnik, cześć, czekać, czekolada, czerwiec, czerwony, często, czyj, czytać, czysty

oczy, dlaczego, rzeczy, początek, znaczek, wieczorem, oczywiście, nauczyciel, zobaczyć, słodycze, paczka, wycieczka, poczta, smaczny, muzyczny, serdeczny, cztery, czwartek [czfartek], czwórka [czfórka], człowiek, skończyć, wczoraj [fczoraj], dziewczyna [dziefczyna], rękawiczki

klucz, słuchacz, płacz, badacz, tłumacz, bogacz, mecz, lecz, oprócz, królewicz, wczasowicz

Wczoraj wieczorem zobaczyłem śliczną dziewczynę z bukietem słoneczników.

To było w czwartek na początku czerwca.

Czy Poczta Polska dostarczy mi paczkę?

Kiedy pada deszcz, naucz mnie czekać na słoneczny czas.

Oczywiście, zaczynać jest łatwiej niż kończyć - tłumaczył nauczyciel.

„Cześć”- usłyszałem. Mały człowieczek był ubrany w czarny płaszcz, czerwoną czapkę i rękawiczki.

„Dlaczego czekolada jest smaczna? Dlaczego wycieczki są męczące? Dlaczego wczasowicz czyta czasopismo i je słodycze? Czy czajnik czasem skacze? Czyje jest szczęście? Jeszcze tylko cztery logiczne pytania i poczuję się lepiej”- powiedział i popatrzył mi w oczy.

Jak wygląda „dzióbek”?

1. Siądź przed lustrem. Przyłóż palce dłoni do policzków. Dotyk musi być bardzo lekki.
2. Powoli zbliżaj dłonie do siebie. Usta wysuną się ku przodowi i zaokrąglą, tworząc „dzióbek”. Sprawdź, czy wyglądają tak, jak na zdjęciu poniżej.
3. Spróbuj zatrzymać „dzióbek” nie pomagając sobie dotykiem.

Układ warg podczas wymawiania głoski *cz*

Polacy zrozumieją Twoje wypowiedzi nawet z miękkim *cz* lub *ć*. Jednak istnieje ryzyko, że kiedy powiesz: „*Lubię mlečną ciekoladę*” - Twoja wymowa wyda im się dziecinna. Dlaczego? Podobne problemy z tą głoską mają w Polsce dzieci w wieku 5 - 6 lat.